

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΕΝΩΣΗ ΑΒΩΡΑΝΙΤΩΝ - ΛΙΒΑΔΑΚΙΩΤΩΝ"

ΕΤΟΣ 24^ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 95 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ / ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ / ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΟΔΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ - ΘΕΡΜΟΥ 107, ΝΕΑ ΑΒΩΡΑΝΗ • INTERNET: www.tolivadaki.gr • E-MAIL: vasmandelos@yahoo.gr

Η ανάγκη διατήρησης της τοπικής ιστορίας μας, των ηθών και των εθίμων μας και η ανταλλαγή κοινών εμπειριών και βιωμάτων, ήταν το κίνητρο και η βάση για την ίδρυση του Πολιτιστικού μας Συλλόγου. Βρέθηκαν άνθρωποι που με μια μικρή «σπίθα» ευαισθησίας, αλληλεγγύης και προσφοράς δημιούργησαν το Σύλλογο και τον λειτούργησαν με τις μικρές ή μεγάλες δυνάμεις που διέθεταν. Υπήρξαν πρωτοβουλίες και κινήσεις που ανέδειξαν και τα δύο χωριά μας (Λιβαδάκι - Νέα Αβώρανη) και τέθηκαν οι βάσεις για μια συλλογική προσπάθεια και δυναμική παρουσία του Συλλόγου μας στα τοπικά και όχι μόνο δρώμενα.

Εστία πολιτισμού και πυρήνας συνεχούς δραστηριότητας έχει να παρουσιάσει πλούσιο έργο τόσο ποσοτικό όσο και ποιοτικό. Με την κοινή προσπάθεια του εκάστοτε διοικητικού συμβουλίου, των απλών μελών, αλλά και των φίλων του, κρατάει ζωντανά τα έθιμα και τις παραδόσεις, προσφέρει γνώση και ψυχαγωγία και αναπτύσσει σημαντικές και αξιόπαινες κοινωνικές δραστηριότητες, προσαρμοσμένες όσο αυτό είναι δυνατό, στις ανάγκες των καιρών.

Χωρίς την οικονομική και ηθική στήριξη των φίλων και μελών του Συλλόγου μας δεν θα είχαμε αυτά τα αποτελέσματα που έχουμε και για τα οποία όλοι είμαστε χαρούμενοι και υπερήφανοι. Τα χωριά μας έχουν μια φωνή που μπορεί να διατυπωθεί, να εκφραστεί, να ακουστεί και να συμμεριστεί από εκείνους που απευθυνόμαστε. Οι παρεμβάσεις μας για θέματα κοινωνικά, τοπικά, πολιτιστικά έπιασαν τόπο και τα εκάστοτε Διοικητικά Συμβούλια λειτουργούσαν στο πνεύμα του εθελοντισμού και της ανιδιοτελούς προσφοράς στον κοινό σκοπό για το κοινό καλό. Δεν χρειάζεται να αναφερθούμε σε συγκεκριμένα παραδείγματα - αποτελέσματα. Αυτά θα καταγραφούν από την ιστορία και θα τα δουν οι επόμενες γενιές.

Σήμερα βέβαια έχει διαμορφωθεί μία πραγματικότητα την οποία οφείλουμε να παραδεχθούμε και πρέπει να την αλλάξουμε, όσο αυτό είναι εφικτό

Ο Σύλλογός μας Παρελθόν - Παρόν - Μέλλον

και το επιτρέπουν οι συνθήκες. Παρά λοιπόν τις πρωτοβουλίες τόσων ετών και τις ουσιαστικές παρεμβάσεις του Συλλόγου μας σε πολλούς τομείς φαίνεται τελικά αυτό να είναι έργο όλο των ίδιων και των ίδιων που ασχολούνται και είναι μπροστά, συνεπικουρούμενοι και από μερικούς άλλους με ευαισθησία στην εθελοντική προσφορά. Κάπου υπάρχει εφησυχασμός ή απουσία ευαισθησίας με αποτέλεσμα τα ίδια πρόσωπα και να έχουν κουραστεί και να έχουν κουράσει. Κρίνεται λοιπόν, επιτακτική η ανάγκη στις προσεχείς εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου να πλαισιώσουν τις υποψηφιότητες για το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου μας άνθρωποι με ζήλο και δυναμισμό, οι οποίοι σε συνδυασμό με την πείρα των παλαιότερων και με απόλυτα δεδομένη

την υποστήριξη και συμπαράσταση όλων μας θα συνεχίσουν ότι, ξεκίνησαν κάποιοι συγχωριανοί μας που ίδρυσαν το Σύλλογο το 1970 και που οι μεταγενέστεροι έφεραν σε ένα πολύ καλό επίπεδο, κατά γενική ομολογία.

Με αυτές τις σκέψεις πιστεύουμε πως μπορούμε να έχουμε νέες υποψηφιότητες και πως και άλλοι φίλοι συγχωριανοί μας θα ενδιαφερθούν να προσφέρουν μέσα από το σύλλογό μας, ώστε η Νέα Αβώρανη και το Λιβαδάκι να έχουν ένα συλλογικό όργανο που τους αξίζει. Ένα Σύλλογο που πρέπει να συνεχίσει να υφίσταται και να δημιουργεί. Ένα σύλλογο με μέλη και φίλους που δεν τους ενδιαφέρει μόνο η Ιθάκη, αλλά τους συναρπάζει και τους ικανοποιεί και το ταξίδι...

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου

Το ΔΣ του Συλλόγου, ο Πρόεδρος της τοπικής κοινότητας Νέας Αβώρανης και ο Πρόεδρος του Λιβαδακίου, σας εύχονται

**ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ
 & ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΕΚΛΟΓΕΣ Δ.Σ.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου καλεί τα μέλη του να λάβουν μέρος στις εκλογές που θα διεξαχθούν στις 3 Μαΐου 2021, ημέρα Δευτέρα του Πάσχα και ώρα 10:00 π.μ. έως 12:30 μ.μ. στα γραφεία του Συλλόγου μας. **Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι για το ΔΣ να καταθέσουν τις υποψηφιότητές τους στα μέλη του ΔΣ**

έως και 29-4-2021

Ασπρόμαυρες Αναμνήσεις

1956: Κατίνα Κανή, Λούλα Γώγου, Σπυριδούλα Μούτσιου

1945: Χανιά, απο αριστερά ο Π. Κοτίνης και ο Λεωνίδας Μανδέλος (αρχείο Βασ. Λ. Μανδέλου)

1927: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΝΗΣ (ΤΣΑΝΤΖΑΛΟΣ)

1971: Λιβαδάκι (Πλατεία) πίσω είναι το καφενείο του Παπαβασιλείου (Κακαλιούρα) νυν οικία Ζάγκα. Κανής Αλέξανδρος (του Κώστα) Μούτσιος Βασίλειος (του Σπύρου) Κατερίνα Μούτσιου (του Τάκη)

ΑΡΧΕΙΟ: ΝΙΚΟΥ ΜΟΥΤΣΙΟΥ

ΑΒΩΡΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Τριμηνιαία Εφημερίδα του Συλλόγου
«ΕΝΩΣΗ ΑΒΩΡΑΝΙΤΩΝ - ΛΙΒΑΔΑΚΙΩΤΩΝ»

- ΕΚΔΟΤΗΣ -

Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο
Ο Πρόεδρος του Συλλόγου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΑΝΔΡΙΤΣΟΣ

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ -

ΟΔΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ - ΘΕΡΜΟΥ 107
ΤΗΛ & FAX: 26410 31.380
ΤΗΛ: 26410 34.059 - 26410 45.472

- ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ -

ΒΛΑΧΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΜΑΝΔΕΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΣΑΡΔΕΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΙΤΣΟΥ - ΨΑΡΡΑ ΜΑΡΙΑ
ΣΜΑΝΗ ΓΙΑΝΝΑ

Ετήσια Συνδρομή Εφημερίδας 15 Ευρώ
Ετήσια Συνδρομή μελών 15 Ευρώ

Μας διαβάζετε!
Ευχαριστούμε αλλά,

μήπως
ξεχάσατε ...

...να στείλετε
την συνδρομή σας:

Παρακαλούμε στείλτε τις συνδρομές σας στο λογαριασμό της Τράπεζας Eurobank Αγρινίου 0026-0265-03-0100073248 (IBAN GR 9702602650000030100073248) με το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμό σας, αν χρειάζεται, και ενημερώστε μας για τις διευθύνσεις σας ή τις διευθύνσεις συγχωριανών μας. Για να φθάνει σπίτι η εφημερίδα σε κάθε ΑΒΩΡΑΝΙΤΙΚΟ ΣΠΙΤΙ.

Σημείωση Συντακτικής Επιτροπής

Αν έχετε παλιές φωτογραφίες και θέλετε να δημοσιευθούν μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας. Επίσης στείλτε μας ανακοινώσεις γενικού ή ειδικού ενδιαφέροντος (γεννήσεις - βαπτίσεις - γάμους - θανάτους - απόκτηση πτυχίου - μεταπτυχιακές σπουδές κ.τ.λ.).

ΤΗΛΕΦΩΝΑ Μελών Δ.Σ. Ποιτιστικού Συλλόγου

1. Βλάχος Δημήτριος: 6972 809.042
2. Σύρρου Γεωργία: 6986 621.143
3. Μούτσιος Νικόλαος: 6974 067.935
4. Μανδέλος Βασίλειος: 6978 584.486
5. Παγανιά - Κόττη Χρυσούλα: 6973 465.375
6. Ανδρίτσος Γεώργιος: 6972 076.826
7. Λέρης Κωνσταντίνος: 6932 765.920

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

Οικονομική ενίσχυση μελών - συνδρομητών Συλλόγου

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΟΣΟ	ΑΡ/ΑΠΟΔ.	A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΟΣΟ	ΑΡ/ΑΠΟΔ.
1.	Μώκου Κων/να κα. Ιωάννη	20€	5169	16.	Λέρος Κων/νος του Απόστολου	20€	5215
2.	Σμάνης Πέτρος του Βασιλείου	20€	5170	17.	Οικονόμου Βασιλική του Γεωργίου	50€	5216
3.	Μούτσιος Γεώργιος του Σπύρου	50€	5170	18.	Καρανίκα - Γιαννακοπούλου Μάνθα του Δημητρίου	20€	5217
4.	Μανδέλλου Καλλιρόη κα. Γεωργίου	50€	5203	19.	Καρανίκα - Μπουλουόκη Χρυσούλα του Δημητρίου	15€	5218
5.	Μανδέλλου Γιαννούλα κα. Ιωάννη	20€	5204	20.	Ανώνυμος	30€	5119
6.	Μανδέλλου Έλλη του Ιωάννη	20€	5206	21.	Ανώνυμος	50€	5220
7.	Κατσαντώνης Ιωάννης του Λάμπρου	30€	5206	22.	Σαρδέλης Παναγιώτης του αθανασίου	20€	5022
8.	Ανδρίτσος Γεώργιος του Ιωάννη	60€	5207	24.	Σαρδέλη Θεοδώρα του Παναγιώτη	20€	5223
9.	Λέρη - Ανδρίτσου Μαρία του Δημητρίου	40€	5208	25.	Ανώνυμος	40€	5224
10.	Σαρδέλης Ιωάννης του Νικολάου	30€	5209	26.	Σαρδέλη - Γύπαρη Ντίνα του Αθανασίου	40€	5225
11.	Ανώνυμος	40€	5210	27.	Χολέβα Ειρήνη του Γεωργίου	50€	5226
12.	Ανώνυμος	30€	5211	28.	Μανδέλος Βασίλειος του Λεωνίδα	30€	5227
13.	Καραμπέτσου Ελευθερία κα. Λάμπρου	20€	5212	29.	Ζαφείρης Γεώργιος του Κων.	20€	5228
14.	Καραμπέτσος Χριστόφορος του Λάμπρου	30€	5213	30.	Ζαφείρης Ευθύμιος του Κων.	20€	5229
15.	Θεοφάνη Μαρία κα. Μιλτιάδη	30€	5214				

Ευχαριστούμε όλους εσάς που μας στηρίζετε πηκικά και υλικά δίνοντάς μας κουράγιο και δύναμη να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας παρά τις αντιξοότητες και δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
1) Παρακαλούνται όσοι καταθέτουν χρήματα στον λογαριασμό, να δίνουν στην τράπεζα το ονοματεπώνυμό τους.
2) Όσοι δεν βλέπουν δημοσιευμένο το όνομά τους με την εισφορά, να επικοινωνούν με τον Σύλλογο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΗ

Ο Γεώργιος Κίτσος του Κωνσταντίνου και η σύζυγός του Ναταλία Βάπτισαν το τέταρτο παιδί τους στο Ιερό Ναό της Ευαγγελιστρίας Ν. Αβώρων. Και το όνομα αυτής, Ελένη. **Να τους ζήσει!**

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ζαμπάρα Αντιγόνη

κα. Διονυσίου
ετών 80 στις 22/11/2020

Καραχρήστου Σπυριδούλα

κα. Ανδρέα
ετών 90 στις 17/12/2020

Λανάρα Ευαγγελία

κα. Παντολέων
ετών 79 στις 9/1/2021

Μαραβέλης Ιωάννης

του Αθανασίου
ετών 63 στις 5/2/2021

Μούτσιου Αικατερίνη

του Κωνσταντίνου
ετών 55 στις 11/2/2021

Γαρδικιώτη Αμαλία

κα. Ισάννη
ετών 87 στις 28/2/2021

Λυμπέρη Μαρία

κα. Ηλία
ετών 90 στις 14/1/2021

Κατσαντώνης Ιωάννης

του Λάμπρου
ετών 92 στις 28/3/2021

Θεράμ συλλυπητήρια

στερούνταν και να γίνει προτροπή να διασφαλιστεί ότι η συζήτηση για την ψυχική υγεία βρίσκεται στο κέντρο των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας. Οι ανάγκες ψυχικής υγείας των ανθρώπων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, να αποτελούν προτεραιότητα και να αντιμετωπίζονται, με το να ενσωματώνονται στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας μιας χώρας. Διότι, δεν υπάρχει υγεία χωρίς ψυχική υγεία* και είναι ευρύτατες οι επιπτώσεις της πρώτης πάνω στη δεύτερη και αντίστροφα.

Γεωργία Ν. Σύρρου

*Mens sana in corpore sano=νοῦς ὑγιής ἐν σώματι ὑγιεί. Γνωμικό που λέγεται και θα λέγεται όσο υπάρχει ο άνθρωπος και αναφέρεται στην υγεία, ψυχική και σωματική και πόσο επηρεάζει η μία την άλλη.

Μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της πανδημίας...Τι αφήνει πίσω η Καραντίνα;

Η πανδημία θεωρείται στις μέρες μας ζήτημα μείζονος σημασίας για τη δημόσια υγεία με τεράστιες επιπτώσεις στην κοινωνία, στη λειτουργία των συστημάτων υγείας, στην παγκόσμια οικονομία αλλά και στην ψυχολογία μας. Μόνιμο αίσθημα φόβου, άγχους, θυμού, λύπης και κατάθλιψης αισθάνονται σε μεγάλο βαθμό οι άνθρωποι παγκοσμίως λόγω των επιπτώσεων του κορωνοϊού, με τους νέους να έχουν επηρεαστεί βαθύτατα. Πολλοί από εμάς έχουν ανησυχίες, νιώθουν άγχος, ίσως και μοναξιά μέσω της κοινωνικής απομόνωσης στην οποία καλούμαστε να βρεθούμε.

Μελέτες στην Ευρώπη ήδη αποδεικνύουν τον αντίκτυπο της πανδημίας στην ψυχική υγεία, με τους νέους ανθρώπους και τους μαθητές να έχουν επηρεαστεί έντονα από το άγχος και την κατάθλιψη κατά τη διάρκεια της κρίσης. Γονείς και εκπαιδευτικοί παρατήρησαν ότι τα παιδιά έχουν δυσκολία στη συγκέντρωση, είναι ευερέθιστα, ανήσυχια, νωχελικά αλλά και νευρικά. Η απότομη αλλαγή του μαθησιακού περιβάλλοντος και οι περιορισμένες κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και δραστηριότητες, δημιούργησαν μια ασυνήθιστη και

πρωτόγνωρη κατάσταση για τα αναπτυσσόμενα παιδικά μυαλά. Το κλείσιμο των σχολείων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η κοινωνική αποστασιοποίηση και οι διάφοροι περιορισμοί αυξάνουν τον κίνδυνο κακής διατροφής των παιδιών και την πιθανή έκθεσή τους στην ενδοοικογενειακή βία, σε ορισμένες περιπτώσεις, ενώ παράλληλα αυξάνεται σημαντικά το stress και το άγχος. Οι ηλικιωμένοι με τη σειρά τους, είναι πιο ευάλωτοι και πιο ευαίσθητοι σε προβλήματα ψυχικής υγείας με αποτέλεσμα να είναι πιο επιρρεπείς στις λοιμώξεις, πράγμα που δυσχεραίνει περισσότερο μια ήδη επιβαρυνόμενη κατάσταση.

Ερευνητές υποστηρίζουν πως οι εργαζόμενοι στην υγειονομική περίθαλψη είχαν υψηλό κίνδυνο για ψυχικές ασθένειες και διαταραχές ύπνου, ένα ολόένα και αυξανόμενο πρόβλημα. Η πανδημία μπορεί να προκαλέσει εκτεταμένο φόβο, πανικό, άγχος και ξενοφοβία. Ο λεγόμενος «πανδημικός φόβος» συνδέεται άμεσα με την ψυχική ευεξία που με τη σειρά της συσχετίζεται με χαμηλότερη ποιότητα ζωής. Υπάρχουν ανησυχίες για την έξαρση της βίας σε μια εποχή κοινωνικής αποστασι-

οποίησης, ανεργίας και εκτεταμένης οικονομικής αστάθειας. Παράγοντες που μπορεί να μειώσουν την ποιότητα ζωής είναι επίσης τα χαμηλά ή μηδενικά έσοδα και οι απώλειες οικονομικών πόρων. Συμπερασματικά, η πρόσφατη πανδημία επηρεάζει έντονα την καθημερινή μας ζωή, επιβραδύνει σημαντικά την παγκόσμια οικονομία και έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανθρώπινη ευημερία, διαταράσσοντας την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής στο σύνολό της, με ορισμένες ομάδες να επηρεάζονται εντονότερα, όπως τα άτομα που ζουν μόνα τους, οι άνθρωποι με χαμηλό εισόδημα, οι ανίκανοι προς εργασία και οι άνεργοι. Η τρέχουσα πανδημική κρίση αποτελεί την κύρια πλέον αιτία ευρείας ανησυχίας, κατάθλιψης και άγχους μεταξύ των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο.

Έχουμε όμως ακούσει παραδείγματα ανθρώπων οι οποίοι μαθαίνουν από αυτές τις προκλήσεις και πορεύονται επιτυχώς μέσα σε αυτές, για να επιβιώσουν και να επιτύχουν, κάτι που οφείλουμε όλοι να κάνουμε. Με το βλέμμα στο μέλλον λοιπόν, με αισιοδοξία και δύναμη πρέπει να κάνουμε έκκληση να δοθεί στην ψυχική υγεία η προτεραιότητα, την οποία πάντα

Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου

Με τους νόμους 3843/2010, 4495/2017 και 4759/2020 εισήχθη η έννοια της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου της οποίας σκοπός είναι η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του κτιρίου και των αδειών του, καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των μεταβολών του, κατά τη διάρκεια του χρόνου ζωής του.

Στις διατάξεις της υπάγονται υποχρεωτικά στο εξής οι ακόλουθες περιπτώσεις :

1. Τα κτίρια που αναγείρονται,
2. Τα κτίρια για τα οποία πραγματοποιούνται εμπράγματα δικαιπραξίες (συμβολαιογραφικές πράξεις) και είτε έχουν ανεγερθεί νόμιμα είτε τα νομιμοποιημένα / τακτοποιημένα από τους νόμους 4014/2011, 4178/2013 και 4495/2017

3. Τα κτίρια στα οποία εκτελείται οποιασδήποτε εργασία για την οποία απαιτείται οικοδομική άδεια ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας από δημόσια αρχή.

Η διαδικασία Υποβολής Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου είναι η ακόλουθη :

1. Ορίζεται από τον ιδιοκτήτη ο εξουσιοδοτημένος μηχανικός, ο οποίος συμπληρώνει τα στοιχεία της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας του Κτιρίου ή της διηρημένης ιδιοκτησίας για κάθε κτίριο ή διηρημένη ιδιοκτησία. Η δήλωση γίνεται ανά κτίριο ή ανά διαιρεμένη ιδιοκτησία. Αν έχουν συσταθεί οριζόντιες ή κάθετες ιδιοκτησίες, ο μηχανικός μπορεί να εξουσιοδοτηθεί για το σύνολο του κτιρίου ύστερα από απόφαση της πλειοψηφίας των κοινωνιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό της οροφκοκτησίας, αλλιώς, με απλή πλειοψηφία.

3. Πραγματοποιείται έλεγχος από το αρμόδιο Παρατηρητήριο Δομημένου Περιβάλλοντος των στοιχείων της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας που έχουν υποβληθεί, αντιπαραβάλλοντάς αυτά με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας, καθώς και με τα στοιχεία του πορίσματος των Ελεγκτών Δόμησης. Ύστερα από την υποβολή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου, η ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου πραγματοποιείται υποχρεωτικά

4. Υποβάλλονται από τον εξουσιοδοτημένο μηχανικό τα στοιχεία ενημέρωσης και η αίτηση για την έκδοση πιστοποιητικού κτιρίου ή διηρημένης ιδιοκτησίας. Για την ηλεκτρονική συμπλήρωση των στοιχείων, απαιτείται μοναδικός ειδικός κωδικός, ο οποίος δίνεται από το αρμόδιο τοπικό παρατηρητήριο ή τον εξουσιοδοτούμενο για τη διαχείριση του πληροφοριακού συστήματος.

5. Συμπληρώνονται από τον εξουσιοδοτημένο μηχανικό τα στοιχεία του Πιστοποιητικού Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου (Π.Π.Τ.Κ.), εκδίδονται τα σχετικά πιστοποιητικά και δίνεται κωδικός ιδιοκτησίας ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον εξουσιοδοτημένο μηχανικό και στον αναφερόμενο στην αίτηση ιδιοκτήτη του κτιρίου ή και της αυτοτελούς διηρημένης ιδιοκτησίας (οριζόντιας ή κάθετης). Η έκδοση των πιστοποιητικών πληρότητας μπορεί να πραγματοποιείται και από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) ή τον εξουσιοδοτημένο για τη διαχείριση του πληροφοριακού συστήματος, ύστερα από αίτηση του ιδιοκτήτη.

6. Με την ολοκλήρωση της κατασκευής του κτιρίου και την έκδοση του Πιστοποιητικού Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) από το αρμόδιο Παρατηρητήριο Δομημένου Περιβάλλοντος, υπόχρεος ενημέρωσης της ταυτότητας κτιρίου καθίσταται ο εκάστοτε κύριος του κτιρίου.

Η Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α) το στέλεχος της οικοδομικής άδειας του κτιρίου, με τις αναθεωρήσεις της,
- β) τα σχέδια που συνοδεύουν την οικοδομική άδεια,
- γ) το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή τμημάτων αυτού,
- δ) το πιστοποιητικό ελέγχου κατασκευής, εφόσον έχει εκδοθεί,
- ε) δηλώσεις υπαγωγής σε νόμους αναστολής επιβολής κυρώσεων επί αυθαιρέτων,
- στ) τα σχέδια κατόψεων, τα οποία αποτυπώνουν το κτίριο στην πραγματική του κατάσταση όταν αυτή δεν προκύπτει από τις εκδοθείσες άδειες,
- ζ) το δελτίο δομικής τρωτότητας και τη μελέτη στατικής επάρκειας, εφόσον απαιτείται
- η) τον πίνακα χιλιοστών και τη μελέτη κατανομής δαπανών του κτιρίου, εφόσον απαιτούνται,
- θ) το Πιστοποιητικό Πληρότητας της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας του κτιρίου

Γεώργιος Στ. Σιάχος
Πολιτικός Μηχανικός

Σαν τα ψηλά βουνά...

Της Μαίρης Κίτσου - Ψαρρά

Σε όλη τη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας τα ορεινά μέρη υπήρξαν το ασφαλέστερο καταφύγιο, που αγκάλιασε και προστάτευσε πλήθος ατόμων και οικογενειών σε δύσκολες στιγμές, σε περιόδους ανάγκης και δυσμενών συνθηκών πρωτίστως για λόγους επιβίωσης. Κοινωνίες απρόσιτες και μοναχικές, αποκομμένες κατά τους χειμερινούς μήνες, οικισμοί απομονωμένοι σε μεγάλα υψόμετρα επενδύουν στην αυτάρκεια, την ευελιξία, την αντοχή και την εφευρετικότητα.

Ανόθευτοι πληθυσμοί που αλληλεπιδρούν με το φυσικό περιβάλλον, στο οποίο ζουν ανεξάρτητοι, διαμορφώνουν τη δική τους γνήσια πολιτιστική ταυτότητα. Με σεβασμό, με υπομονή, με καταδεκτικότητα, με ανοχή και με τους εκάστοτε συμβιβασμούς δημιουργούν και εξελίσσονται μέσα στα χρόνια. Ο ορεινός όγκος του Ελληνικού χώρου φιλοξένησε για πάρα πολλά έτη ανθρώπους που εγκλιματίστηκαν, ενσωματώθηκαν με τη ζωή στα βουνά, εκμεταλλεύτηκαν κάθε δυνατότητα της φύσης, τιθάσευσαν και τιθασεύτηκαν.

Οι αλλαγές σε ένα περιβάλλον που η τεχνολογία και οι ανέσεις δεν άγγιζαν, ήταν μέρος της ζωής τους και οι κάτοικοι των ορεινών οικισμών τις υποδέχονταν και τις αντιμετώπιζαν ως αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς τους. Χτισμένοι συνήθως σε μέρη προστατευμένα και με θέα άλλους οικισμούς οι μικρές αυτές κοινωνίες απολάμβαναν τα δώρα της φύσης, αφουγκράζονταν και κάλυπταν τις πραγματικές ανάγκες, πρότασαν το συμφέρον του συνόλου έναντι του ατομικού, καθιέρωναν συνήθειες και έθιμα, σε ένα γενικότερο κλίμα απλότητας και λιτότητας.

Αν και δεν ήταν όλα ιδανικά και εύκολα, είναι ζηλευτός ακόμη και σήμερα ο ρυθμός της ζωής τους με τα ιδιαίτερα πρότυπα επιτυχίας και ανθρωπιάς, τους γνήσιους δεσμούς φιλίας, συγγένειας και γειτνίασης. Ο σεβασμός στη φύση με χτίσιμο των σπιτιών από τα υλικά που εκείνη τους παρείχε, με τροφή που ταί-

ριαζε στην εποχή της, με ανακύκλωση, με αγρανάπαυση, δημιουργούσε μια άριστη και αμφίδρομη σχέση ανθρώπου και περιβάλλοντος. Και όταν το μυαλό γύρευε ξεκούραση, οι κάτοικοι εκτός από τις κοινωνικές και θρησκευτικές εκδηλώσεις τους, έφτιαχναν ιστορίες ή αναπαρήγαγαν θρύλους και δοξασίες που όξυναν τη φαντασία και προσέδιδαν μια άλλη διάσταση στα στοιχεία της φύσης που τους πλαισιώναν.

Κι αν κάποτε εγκαταλείφθηκαν τα ορεινά χωριά μας, γιατί, αφενός οι γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες δεν αρκούσαν για την επιβίωση ενός πληθυσμού που αυξανόταν και αφετέρου, γιατί το όνειρο των γονιών για ένα καλύτερο μέλλον των παιδιών τους το επέτεινε, σήμερα που ο άνθρωπος βρίσκεται αντιμέτωπος με πρωτόγνωρες δυσκολίες, όπως την κλιματική αλλαγή, την υγειονομική πανδημία, την οικονομική κρίση, την ομοιομορφία της παγκοσμιοποίησης και την ψευδαίσθηση των ανθρωπίνων επαφών μέσω της τεχνολογίας, η επιστροφή στη φύση όλο και ανεβαίνει στην ιεραρχία των επιλογών του ή θα έπρεπε..

As μη λησμονούμε, όμως, ότι η γη είναι ένα σύνολο και η ζωή είναι μια έκφρασή της, που μεταβάλλονται μέσα στο χρόνο, αλλάζουν αλλά και εξελίσσονται μαζί, σε μια κοινή πορεία. Στρίβοντας λίγο το τιμόνι μπορεί να ξεφύγουμε από ό,τι μοιάζει τώρα αναπόφευκτο. Γιατί δε γίνεται να είναι όλα προβλέψιμα και ελεγχόμενα, τυποποιημένα και οριοθετημένα, είναι αντίθετο στη φύση και σε όσα είναι ο άνθρωπος. Απωλέσαμε τη γνησιότητα μας, τη διαφορετικότητά μας, την έμφυτη ανάγκη για περιπέτεια και δράση. Οι άνθρωποι χρειάζονται ανθρώπους, τα παιδιά χρειάζονται παιδιά, ενώ τώρα η κοινωνικότητά μας εξαντλείται στα μέσα που παρέχει η τεχνολογία. Η εξόρμηση στη φύση με κανόνες και σεβασμό, όπως και το πλήθος των δραστηριοτήτων που εκείνη παρέχει σε κάθε ηλικία σημαίνει υγεία, σωματική, πνευματική, ψυχική. «Για να ζήσουμε σαν τα ψηλά βουνά», πάντα επίκαιρη και διαχρονική η ευχή – απόσταγμα της ελληνικής λαϊκής σοφίας...

«Ακόμα τούτη η άνοιξη.....»

(κυριολεκτικά και μεταφορικά)

Συμπληρώθηκε ένας χρόνος ταλαιπωρίας, αβεβαιότητας, φόβου και ανησυχίας μπροστά στην πανδημία, που όταν την ακούσαμε πρώτη φορά να ξεσπάει στην Κίνα μας φάνηκε κάτι τόσο μακρινό και κάτι που δεν θα 'φτανε σε μας. Και μας έφτασε, και κυριάρχησε σε όλον τον κόσμο, και μας άλλαξε εντελώς τον τρόπο ζωής και σκέψης. Ακούμε τελευταία, απ' όσους εκφράζουν δημόσιο λόγο, ότι θα μπορούμε να κάνουμε «Πάσχα στα χωριά μας». Τώρα αυτό είναι βεβαιότητα ή απλά μια ευχή; Θα δείξει. Λίγη υπομονή ακόμα ν' αντέξουμε στον εγκλεισμό και στις απαγορεύσεις μετακίνησης. Όσοι από εμάς είχαμε την τύχη να μεγαλώσουμε γιορτάζοντας το Πάσχα στο χωριό, αναπολούμε νοσταλγικά όλο το τελετουργικό της γιορτής που την κάνει τόσο ξεχωριστή. Εικόνες που στερηθήκαμε, αλλά που δεν λησμονήσαμε.

Το μυαλό μας βέβαια, (είμαστε και λίγο ...πειραγμένοι, και να θέλουμε δεν κρύβεται «διατί να το κρύψωμεν αλλωστε»!!!), πάει και πιο πέρα χρονικά. Μπορούμε να ονειρευόμαστε, ας πούμε, λίγο Ιούνιο και περισσότερο Ιούλιο και ακόμα περισσότερο Αύγουστο στο Λιβαδάκι; Όσο ανοίγει ο καιρός τόσο περισσότερο το σκεφτόμαστε. Κάποιος μου είπε ότι όλα εξαρτώνται από το .....Δ.Σ. του Συλλόγου. Στο «γιατί μου» είχε πληθώρα επιχειρημάτων, και μου τα εξέθεσε:

Να πάρει πρωτοβουλία να εγκατασταθεί συνεργείο για γρήγορους διαγνωστικούς ελέγχους στο έμπα του χωριού. Το θέμα βέβαια είναι σε ποιό ακριβώς σημείο, στους Αγίους Αποστόλους ή στα Κ'τσεικα (να πιάνουμε και τους θαρραλέους που θα κατεβαίνουν από τη Ράχη;);

Να σερβίρει ένα σφηνάκι τσίπουρο, που θα το κατεβάσει μονοκοπανιά ο επισκέπτης για ....εσωτερική απολύμανση.

Να φροντίσει να γίνει .....εμβολιαστικό κέντρο, γιατί όχι, το Σχολείο στο Λιβαδάκι για τους μη εμβολιασμένους, κι όχι να τρέχουμε τώρα από το Αγρίνιο στο Αιτωλικό ή το Θέρμο για ένα εμβόλιο: Αν τα εμβόλια θα 'ναι τα αμερικάνικα ή τα εγγλέζικα δεν μας νοιάζει, ας είναι και τα Ρώσικα που καταφθάνουν,

απ' ότι μαθαίνουμε, οσονούπω. Να πάρει, τέλος πάντων, όλες εκείνες τις πρωτοβουλίες που είναι αναγκαίες και θα μας επιτρέψουν να επισκεφτούμε το χωριό μας φέτος, έτσι όπως θα θέλαμε και όχι όπως πέρυσι στα ....μουγγά και με αποστάσεις. Άλλωστε ο Σύλλογος φέρει ...την πλήρη ευθύνη για πολλά θέματα που μας απασχολούν (αν όχι για ΟΛΑ), όπως να ασφαλοστρωθούν τα υπόλοιπα χιλιόμετρα στο δρόμο από Κλεπά προς το χωριό μας. Να καταστήσει το δρόμο της Ράχης βατό από όλους τους τύπους των αυτοκινήτων. Να λύσει το πρόβλημα της υδροδότησης του χωριού τόσο σε επαρκή ποσότητα όσο και σε ποιότητα και καταλληλότητα «προς πόσιν». Να φροντίσει για την έγκαιρη αποκομιδή των απορριμάτων, που συνήθως ξεχειλίζουν από τους κάδους κάθε τριήμερο 15/αύγουστου. Να σηματοδοτήσει και να διατηρήσει καθαρά, «δια της μεθόδου της αποψιλώσεως» τα μονοπάτια που διάβαιναν οι προ-παπούδες και οι παπούδες μας. Να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες να μην έχουμε διακοπή ρεύματος όταν δουλεύουν ταυτόχρονα ηλεκτρικές κουζίνες, πλυντήρια κλπ οικιακές ηλεκτρικές συσκευές στα σπίτια μας, άσχετο που όταν αιτηθήκαμε την ηλεκτροδότησή τους γράφαμε, στην καλύτερη περίπτωση, για «ηλεκτροδότηση – ηλεκτροφωτισμό αποθήκης». Να διατηρεί καθαρά από σκουπίδια τα ρέματα και τις σάρες γύρω από το χωριό. Να βρει τρόπο να διώχνει μακριά τις σκνίπες και τα φτερωτά μυρμήγκια, που πέφτουν σα μελίτσια και μας βγάζουν τα μάτια, τα βράδια από έχει άπνοια. Να ....αναστήσει τα νεκρά πλατάνια της Αγίας Παρασκευής. Και για να μην συνεχίσω και σας κουράσω, το Δ.Σ. είναι υπεύθυνο για όλες μαζί αλλά και για καθεμιά ξεχωριστά, τις «πληγές του Φαραώ» (εκείνες τουλάχιστον ήταν εφτά) που ταλανίζουν τον αγαπημένο μας τόπο. Κύριοι του Δ.Σ. σηκώστε τα μανίκια, οι αρμοδιότητες με τις οποίες σας επιφορτίζουν, οι ....καιροί και όχι οι χωριανοί μας, διευρύνονται και υπερκελίζουν την εκάστοτε Δημοτική και Περιφερειακή Αρχή, μη σας πω και Κυβερνητικές Αρχές (Υπουργεία κλπ).

Όσο για εμάς τους υπόλοιπους, είμαστε εδώ για να σας ασκούμε κριτική, ...αντικειμενική πάντα, κρίνοντάς σας από την αποτελεσματικότητά σας και μόνο και όχι από τη νοοτροπία που κουβαλάμε ότι όλοι οι άλλοι είναι υπεύθυνοι για τα πάντα ενώ

εμείς για τίποτε!!!!

Καλή καρδιά και καλή αντάμωση παιδιά, αν όχι το Πάσχα, άντε τον Ιούνιο, άντε τον Ιούλιο κι αν δεν κάτσει, τότε τον Αύγουστο δεν θα μας κρατάνε ούτε με .....άλυσο!!!!!!!

GS

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ/ΤΗΣ GS

Αγαππητέ κύριε/κυρία GS (γιατί δεν μας χαρίσατε το ονοματάκι σας;),θα ήθελα να ανακοινώσω σε σας και στους απανταχού Αβωρανίτες και Λιβαδακιώτες την απάντηση του πρόσφατου άρθρου σας, τα εξής:

Το Δ.Σ.του Συλλόγου, αφού έλαβε γνώση του άρθρου σας, δια του Προέδρου,κάλεσε σε έκτακτο Συμβούλιο τα μέλη του μέσω skype και σύνδεση με Καλάβρυτα, Αθήνα,Νέα Αβώρανη και Αγρίνιο (τι σου είναι η τεχνολογία !). Μετά από ολονύχτια συνεδρίαση (μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες) και θυελλώδεις αντιπαραθέσεις, τελικά αποφάσισε ομόφωνα (όχι που δεν θα αποφάσιζε) τα εξής:

1) Να εγκαταστήσει συνεργείο για test Covid 19 για να εξετάζει όσους θα εισέρχονται στο Λιβαδάκι, υπό την εποπτεία του γνωστού και αυστηρού Λοιμωξιολόγου κ.Σύψα (που χάθηκε από την TV αυτός ο άνθρωπος) και θα σερβίρεται διπλό σφηνάκι και.....μια δωροεπιταγή για φαγητό στην "Ασβότρυπα" του Μάκκ. Για παν ενδεχόμενο θα παραβρίσκεται και ο Σπύρος Λαζούρας του ΕΚΑΒ, με αγροτικό 4Χ4 ως ασθενοφόρο.

2) Τα υπολοιπόμμενα χιλιόμετρα από Κλεπά προς Λιβαδάκι θα ασφαλοστρωθούν πάραυτα (!) αφού θα εξασφαλισθούν κονδύλια από Αμέρικα (κάποιος έχει κονέ εκεί ντε), ο δε Σύλλογος θα προσφέρει τα ροδοπέταλα!. Για σκεφτείτε, δρόμος στρωμένος με ροδοπέταλα !!

3)Για πόσιμο νερό θα προσφέρεται το γνωστό νερό Perrier,ευγενική προσφορά του Προέδρου της Κοινότητας.

4) Όσον αφορά τα νεκρά πλατάνια, θα καλέσουμε ειδικό... Πλατανολόγο από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο ο οποίος θα "αναστήσει" τα πλατάνια με ειδικό φάρμακο ταχείας ανάπτυξης.

Τα υπόλοιπα θέματα δεν προκάναμε να τα συζητήσουμε.Σε επόμενο Συμβούλιο θα ανακοινωθούν (δουλειά να'χουμε).

Βασίλης Λ. Μανδέλος
Οργανωτικός Γραμματέας

Τα 200 χρόνια από την Εθνική Παλιγγενεσία

1. Εθνική Παλιγγενεσία

Ο όρος «Εθνική Παλιγγενεσία» σημαίνει την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα για να αποκτήσει ο Ελληνικός Λαός μετά από μία μακρόχρονη περίοδο περίπου τεσσάρων αιώνων κάτω από την μπότα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας την ελευθερία του.

Η σπίθα της επανάστασης για την αναγέννηση του έθνους άναψε στις 21 Φεβρουαρίου 1821 στην Μολδοβλαχία με αρχηγό τον Αλέξανδρο Υψηλάντη.

Στις 25 Μαρτίου 2021 γιορτάζουμε τα 200 χρόνια από έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης. Η 25η Μαρτίου αποφασίστηκε επί χάρτου από τον βασιλέα Όθωνα το 1838. Είχε διαπιστώσει ότι οι Έλληνες δεν είχαν καμία εθνική γιορτή και όλες ήταν θρησκευτικές. Έτσι ορίστηκε η ημερομηνία αυτή ήταν κοντά στην έναρξη της επανάστασης και συγχρόνως ήταν και θρησκευτική γιορτή.

2. Γεγονότα και καταστάσεις πριν την Ελληνική Επανάσταση του 1821.

Πριν την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης οι περισσότεροι λαοί ήταν κάτω από κυριαρχία τεσσάρων κυρίως αυτοκρατοριών. Αυτές ήταν η Ρωσική, η Αυστριακή και μετέπειτα Αυστροουγγρική, η Οθωμανική και της Ισπανικής και Πορτογαλικής αυτοκρατορίας στη Νότια και Κεντρική Αμερική.

Τον 18ο αιώνα (1700 – 1800) έχουμε δύο πολύ σπουδαίες επαναστάσεις που άλλαξαν την ιστορία του κόσμου. Η πρώτη ήταν η Αμερικανική επανάσταση ή πόλεμος της ανεξαρτησίας των ΗΠΑ (1775-1783) από την από την Αγγλία, αλλά συγχρόνως ήταν και πολιτική επανάσταση. Οι Αμερικανοί για πρώτη φορά συνέγραψαν σύνταγμα και υπέγραψαν διακήρυξη ανεξαρτησίας. Το ίδιο έκαναν και οι Έλληνες στην πρώτη εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου (20 Δεκεμβρίου 1821 – 15 Ιανουαρίου 1822), όπου συνέγραψαν σύνταγμα και διακήρυξη ανεξαρτησίας μιμούμενοι την Αμερικανική Επανάσταση.

Η Αμερικανική Επανάσταση έδωσε έμπνευση για την επόμενη που ήταν η Γαλλική Επανάσταση το 1789 - 1799. Η Γαλλική Επανάσταση ανέτρεψε την μοναρχία και καθιέρωσε την δημοκρατία. Στις 26 Αυγούστου 1789 έχουμε τη «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη», βασισμένη στις ιδέες του Διαφωτισμού κατοχυρώνοντας για την αστική τάξη δικαιώματα που είχαν καταπατηθεί από το απολυταρχικό καθεστώς που επικρατούσε.

Οι δύο αυτές μεγάλες επαναστάσεις θα λέγαμε ότι ήταν οι βάσεις για τις επόμενες εξεγέρσεις. Εί-

και το κίνημα εθνισμού τον 19ο αιώνα, δηλαδή να εξεγερθούν οι λαοί κατά των αυτοκρατοριών με την ελπίδα να γίνουν ανεξάρτητα κράτη. Πρώτοι εισπράττουν αυτό το μήνυμα οι λαοί της νότιας και κεντρικής Αμερικής (λατινική Αμερική) κατά της αυτοκρατορίας των Ισπανών και πορτογάλων. Αρχηγοί των λαών αυτών ήταν ο θρυλικός Σιμόν Μπολιβάρ και ο Χοσέ δε Σαν Μαρτίν οι οποίοι κατόρθωσαν να νικήσουν την αυτοκρατορία και να δημιουργηθεί ο σημερινός χάρτης της Αμερικανικής Ηπείρου.

3. Οι πρώτες επαναστατικές ενέργειες της Ελλάδας

3α. Τα Ορλωφικά

Η πρώτη αποτυχημένη επανάσταση των Ελλήνων το 1770. Ήταν ένα κίνημα ανεξαρτησίας που υποκινήθηκε από τους Ρώσους εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά τη διάρκεια του Ρωσοτουρκικού πολέμου (1768-1774). Έγιναν διάφορες εξεγέρσεις στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία, τη Στερεά Ελλάδα, στα νησιά του Αιγαίου, στις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας και κυρίως στη νότια Πελοπόννησο. Υποκινητές από πλευράς Ελλήνων ήταν ο Γεώργιος Παπαζώλης και από τη Ρωσία οι αξιωματούχοι αδελφοί Ορλώφ.

3β. Ρήγας Φεραίος ή Αντώνης Κυριαζής

Ήταν Έλληνας συγγραφέας, πολιτικός, στοχαστής και επαναστάτης και γεννήθηκε το 1757 στο Βελεστίνο της Μαγνησίας.

Στη Βιέννη το 1797 τύπωσε τον Θούριο και την Χάρτα καθώς και την επαναστατική του προκήρυξη σε χιλιάδες αντίτυπα, προκειμένου να μοιραστούν στους Έλληνες των υπόλοιπων φιλελεύθερων περιοχών των Βαλκανίων.

Στις 24 Ιουνίου του 1798, στραγγαλίστηκε και το σώμα του ρίχτηκε στον Δούναβη, σύμφωνα με τα επίσημα Αυστριακά έγγραφα. Ήταν ο Πρωτομάρτυρας Έλληνας πριν από την επανάσταση του 1821.

Ο Ρήγας Φεραίος απέβλεπε στην απελευθέρωση και ενοποίηση όλων των Βαλκανικών λαών και φυσικά όλου του ελληνικού στοιχείου που ήταν διασκορπισμένο στην Ανατολή και τα ευρωπαϊκά κέντρα

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο μεγάλος αγωνιστής της Επανάστασης του 1821, είχε πει τα ακόλουθα σημαντικά για τον Ρήγα Φεραίο:

«Εστάθη ο μεγαλύτερος ευεργέτης της φυλής μας. Το μελάνι του θα είναι πολύτιμο ενώπιον του Θεού, όσο το αίμα του άγιο».

4. Φιλική Εταιρεία

Η φιλική εταιρεία ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό της Ουκρανίας και το 1818 η έδρα της μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη.

Σκοπός της ήταν η γενική επανάσταση των Ελλήνων για την «ανέγερση και απελευθέρωση του Ελληνικού Έθνους και της Πατρίδας μας»

Ήταν από τις σπουδαιότερες μυστικές οργανώσεις όπου δέσποζε η «αόρατη αρχή». Ιδρυτές ήταν Εμμανουήλ Ξάνθος, ο Νικόλαος Σκουφάς και ο Αθανάσιος Τσακάλωφ.

Οι Φιλικοί αφού μιούνταν στην Εταιρεία έδιναν όρκο πίστης και επικοινωνούσαν με κώδικες, ψευδώνυμα και συνθηματικές λέξεις.

Το 1818 η Αόρατη Αρχή μετονομάστηκε σε «Αρχή των Δώδεκα Αποστόλων» και κάθε Απόστολος επωμίστηκε την ευθύνη μιας μεγάλης περιφέρειας.

Η Δομή της Φιλικής Εταιρείας ήταν πυραμιδοειδής και στην κορυφή δέσποζε η «Αόρατος Αρχή». Κανείς δε γνώριζε ούτε είχε δικαίωμα να ρωτήσει ποιοι την αποτελούσαν. Οι εντολές της εκτελούνταν ασυζητητί, ενώ τα μέλη δεν είχαν δικαίωμα να λαμβάνουν αποφάσεις.

Οι Φιλικοί που μιούνταν στην Εταιρεία έδιναν τον παρακάτω όρκο:

«Ορκίζομαι ενώπιον του αληθινού Θεού, ότι θέλω είμαι επί ζωής μου πιστός εις την Εταιρείαν κατά πάντα. Να φανερώσω το παραμικρόν από τα σημεία και τους λόγους της, μήτε να σταθώ κατ' ουδένα λόγον ή αφορμή του να καταλάβωσι άλλοι ποτέ ότι γνωρίζω τι περί τούτων, μήτε εις συγγενείς μου, μήτε εις πνευματικόν ή φίλον μου».

Συνέχεια από Σελ. 6

5. Επανάσταση Μολδοβλαχία

Η Ελληνική επανάσταση στη Μολδοβλαχία ήταν η πρώτη επαναστατική ενέργεια των Ελλήνων κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, παρά τις αντιδράσεις του Καποδίστρια που ήταν στο υπουργείο εξωτερικών της Ρωσίας.

Ξεκίνησε στις 21 Φεβρουαρίου 1821, διήρκεσε μόλις επτά μήνες και αρχηγός της ήταν ο επικεφαλής της φιλικής εταιρείας και στρατιωτικός Αλέξανδρος Υψηλάντης.

Οι λόγοι επιλογής της Μολδοβλαχίας ήταν:

- Οι περιοχές της Μολδοβλαχίας τελούσαν υπό καθεστώς αυτονομίας με την εγγύηση του Τσάρου της Ρωσίας
- Είχαν χριστιανό ηγεμόνα τον Μιχαήλ Σούτσο που είχε μνηθεί στην φιλική εταιρεία.
- Πρόσμεναν στην ανάφλεξη των Βαλκανικών κρατών σύμφωνα με την ιδέα που είχε συλλάβει ο Ρήγας Φεραίος.
- Από το 1709 οι τοπικοί άρχοντες ήταν κυρίως Έλληνες Φαναριώτες.
- Οι Τουρκικές δυνάμεις είχαν δεσμευτεί στην αντιμετώπιση της εξέγερσης του Αλή Πασά της Ηπείρου.

Στις 22 Φεβρουαρίου 1821 ο Υψηλάντης πέρασε τον ποταμό Προύθο κηρύσσοντας την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα.

Στις 24 Φεβρουαρίου ο Υψηλάντης στο Ιάσιο εξέδωσε την προκήρυξη «Μάχου υπέρ Πίστεως και Ελπίδος» για να ανυψώσει το ηθικό όλων των υποδούλων Ελλήνων και κάνοντας λόγο για βοήθεια από μια κραταιά δύναμη υπονοώντας την τσαρική Ρωσία.

Η είδηση για νέα επανάσταση στη Βλαχία προκάλεσε νέα ανησυχία και υπόνοιες ότι αυτή είχε υποκινηθεί από τη Ρωσία. Ο τσάρος Αλέξανδρος Α΄ αμέσως υποβίβασε τον Υψηλάντη στο βαθμό του στρατιώτη και τον απέπεμψε από τον ρωσικό στρατό

Η Ρωσία έκανε δεκτό το αίτημα της Πύλης για είσοδο τουρκικών στρατευμάτων στις δυο ηγεμονίες, προς κατάπιξη της στάσης, κατά παρέκκλιση από τη μεταξύ τους Συνθήκη του Βουκουρεστίου του 1812.

Τελικά ο Υψηλάντης συνετρίβη στο Δραγατσάνι στις 19 Ιουνίου 1821 και παρεδόθη στους Αυστριακούς. Έτσι η πρώτη επαναστατική ενέργεια των Ελλήνων στη Μολδοβλαχία απέτυχε εντός ολίγων μηνών και η συνέχεια του αγώνα μεταφέρθηκε στη Νότια Ελλάδα και σε πολλά νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

6. Για την έναρξη της επανάστασης στη Νότια Ελλάδα

Κατά τον 18ο αιώνα η Ελλάδα άρχισε να αφυπνίζεται για ελευθερία από την Οθωμανική αυτοκρατορία εμπνευσμένη από την Αμερικανική επανάσταση και κυρίως από τη Γαλλική επανάσταση. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στα απομνημονεύματά του αναφέρει:

«Η Γαλλική επανάσταση και ο Ναπολέων

έκαμε, κατά την γνώμη μου, να ανοίξη τα μάτια του κόσμου. Προτύτερα τα έθνη δέν έγνωρήςοντο, τους βασιλείς τους ένόμιζαν ως θεούς τής γής, και ὅτι και ἄν ἔκαμναν, τὸ ἔλεγαν καλὰ καμωμένο».

Στην Πελοπόννησο από το 1818 γίνονταν προετοιμασίες για την επανάσταση με την κατήκηση στη Φιλική Εταιρεία ηγετικών προσωπικοτήτων του τόπου.

Την 20η Μαρτίου 1821 στον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου στο Παλούμπα στη γενέτειρα του Δημητρίου Πλαπούτα, κηρύχθηκε επίσημα η Επανάσταση στη Γορτυνία υπό των Δημητρίου Πλαπούτα και Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, όπως αναφέρει στο βιβλίο του ο ιστορικός Τάκης Κανδηλώρος «Η Γορτυνία» 1898.

Στην Στερεά Ελλάδα κηρύχθηκε επίσημα η έναρξη της επανάστασης στις 27 Μαρτίου, στη Μονή Οσίου Λουκά κοντά στη Λιβαδειά, με παρόντες τους οπλαρχηγούς Αθανάσιο Διάκο και Βασίλη Μπούσγο και προεστών της περιοχής.

Η κατάληψη της Τριπολιτσάς τον Σεπτέμβριο του 1821 παγίωσε την επανάσταση και ανέδειξε τη στρατηγική ιδιοφυΐα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

Οι επιτυχίες των επαναστατημένων Ελλήνων στο Μοριά, στη Στερεά Ελλάδα και στο Αιγαίο Πέλαγος ανέδειξαν σπουδαίους οπλαρχηγούς και ναυμάχους όπως Ο Κολοκοτρώνης, Ο Ανδρούτσος, ο Καραϊσκάκης, ο Παπαφλέσσας, ο Αθανάσιος Διάκος, ο Κανάρης, ο Μιαούλης, η Μπουμπουλίνα, η Μαντώ Μαυρογένους και πολλοί άλλοι ήρωες συνετέλεσαν να ελευθερώσουν την Ελλάδα.

Μία από τις πιο κομβικές μάχες που έκρινε τον αγώνα της επανάστασης ήταν στα Δερβενάκια, γνωστή και ως σφαγή του Δράμαλη στις 26 Ιουλίου 1822. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης για να εμψυχώσει τους μαχητές άρχισε την ομιλία του λέγοντας:

“Έλληνες, σήμερα εγεννήθημεν και σήμερα θα πεθάνωμεν δια την σωτηρίαν της πατρίδος μας και δια την ειδικήν μας”

Γιατί επιλέχτηκε η Πελοπόννησος για τον απελευθερωτικό αγώνα:

- Οι έλληνες υπερτερούσαν αριθμητικά των Τούρκων
- Αρκετοί ένοπλοι Τούρκοι της Πελοποννήσου είχαν μετακινηθεί στην Ήπειρο για να πολεμήσουν την εξέγερση του Αλή Πασά
- Η Γεωγραφική της θέση από ξηράς και θάλασσα
- Η μεγάλη απόσταση από την Κωνσταντινούπολη
- Η ευρεία εξάπλωση της Φιλικής εταιρείας στους προεστούς του Μοριά.

7. Ελληνικός εμφύλιος πόλεμος κατά την περίοδο της επανάστασης (1823-1825)

Ασφαλώς μία μαύρη σελίδα κατά την εποχή του απελευθερωτικού αγώνα είναι και ο εμφύλιος πόλεμος μεταξύ των Ελλήνων για την ηγεσία της

Η στήλη της δημοτικής παράδοσης

επιμέλεια Ν. Μούτσιος

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (της τάβλας)

Καραϊσκάκης κίνησε να πάει κατά το Βάλτο, στην Πάτρα μπαρκαρίστηκε, στο Μεσολόγγι βγαίνει.

Στη Λεπενού γιομάτισε, στην Αμπρακιά γρικόει, στην Βίγλα στον ξερόκαμπο στέλνει τα μπαϊράκια.

Ορκισμένοι στο Θεό στην Παναγιά αντάμα, να πολεμήσουν την τουρκιά κι όλους τους αγάδες.

Καραϊσκάκης αρχηγός, τρισένδοξος Στρατάρχης,

δίνει διάτα στα παιδιά σ' όλο το μετερίζι.

Πρώτος μπαίνει στον πόλεμο, με το σπαθί στο χέρι,

κόβει κεφάλια τούρκικα κι αφήνει τα κουφάρια.

ΑΠΡΙΛΗΣ (συρτό)

Τώρα τον Απρίλη ανθίζουν τα κλαριά, ο τόπος λουλουδιάζει είναι θεού χαρά. Το λεν' τ' απδόνια στα βουνά και οι πέρδικες στα πλάγια,

το λεν' κ' οι κούκοι στα ψηλά ψηλά στα καταράχια.

Παν τα κοπάδια στα βουνά να ξεκαλοκαιριάσουν.

Ακολουθούν τσοπάνηδες και οι τσοπανοπούλες.

Στις φεγγαρόλουστες βραδιές λαλούνε την φλογέρα

και τα τραγούδια ακούγονται με το βουνίσιο αέρα.

ΣΤΟΝ ΠΑΠΑ

Κάτω στην μουρκομηλιά και πάνω απ' τ' άγιο κλήμα, εκεί κοιμάται ο Δέσποτας με τα χαρτιά στα χέρια, με τα χαρτιά, με το σταυρό, με τ' Άγια Ευαγγέλια.

Κανένας δεν εκότισε να πάει να τον ξυπνήσει.

Σήκω, σήκω βρε Δέσποτα και μη βαριοκοιμάσαι,

τα μοναστήρια σήμαναν κι οι εκκλησιές διαβάζουν.

Καλώς σας εύρει ο Λάζαρος και φέτος κι άλλο χρόνο,

με την Λαμπρή, την Πασχαλιά και το Χριστός Ανέστη.

3ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Της Αρχαιολογικής - Ιστορικής-Λαογραφικής Εταιρείας Θεσπιέων με Έδρα το Καινούργιο του Δήμου Αγρινίου Στις 3-4-5 Σεπτεμβρίου 2021

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

--Να αναδειχθεί ο ρόλος που διαδραμάτισε ο δικός μας τόπος και οι άνθρωποί μας σε εκείνα τα δύσμοιρα προεπαναστατικά, αλλά και δοξασμένα επαναστατικά χρόνια.

--Να φανεί ποιο είναι το μερτικό μας από εκείνη τη δόξα και ποιο κόστος σε ζωές – και όχι μόνο – καταβάλαμε εμείς εδώ στο δικό μας τόπο, τη Τριχωνία και την ευρύτερη Αιτωλία.

--Να αμβλυνθούν τα μίσθη ένθεν και ένθεν του Αιγαίου, αφού εμείς οι δύο γείτονες λαοί, είμαστε από τη φύση μας και τη μοίρα μας υποχρεωμένοι να ζήσουμε ειρηνικά κάνοντας την υπέρβαση στις όποιες σκοπιμότητες των συγκρουόμενων συμφερόντων της περιοχής μας.

ΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ

A Τα Προεπαναστατικά χρόνια

B Τα Επαναστατικά χρόνια

Γ Τα Μεταεπαναστατικά χρόνια (Απολογισμός-Συνέπειες του Αγώνα Συμμετοχή στο Συνέδριο με εισήγηση (διάρκεια 20 λεπτά)

Ημερομηνία και ηλεκτρονική διεύθυνση

αποστολής περίληψης της εισήγησης μέχρι

31 Μαρτίου 2021 στις διευθύνσεις

aristola1999@gmail.com

και apostolosve@yahoo.gr

ή στα τηλ. 6946597923 & 6977019710

Η Επιστημονική Επιτροπή αποτελείται από 32 Πανεπιστημιακούς και άλλους Επιστήμονες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Απόστολος Βετσόπουλος, Διδάκτωρ Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και Συντονιστής Εκπαιδευτικού έργου Δυτικής Ελλάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σαγώνας Γεώργιος, Μαθηματικός- Συγγραφέας και 30 μέλη

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

18 Πολιτιστικοί Σύλλογοι, μεταξύ των οποίων ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Ενωση Αβωρανιτών-Λιβαδακιωτών»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

A) **Blog & e-mail** της Εταιρείας

– aristolathestian.blogspot.com

Και aristola1999@gmail.com

B) **Φουντούλης Βασίλειος** (Πρόεδρος Αρχαιολογικής-Ιστορικής – Λαογραφικής Εταιρείας Θεσπιέων)

vasfountoulis@gmail.com

Τηλ.6946597923

Γ) **Βετσόπουλος Απόστολος** apostolosve@yahoo.gr

Τηλ. 6977019710

Δ) **Σαγώνας Γεώργιος** info@aetolia.gr

Τηλ. 6974996322

Ε) **Μανδέλος Βασίλειος** (μέλος του Δ.Σ.της Εταιρείας)

vasmandelos@yahoo.gr

Τηλ. 6978584486

Ο κορονοϊός και οι Στωικοί

Η κατάσταση που βιώνουμε τον τελευταίο χρόνο είναι σίγουρα δύσκολη και μας επηρεάζει αρνητικά με ποικίλους τρόπους. Πέραν του υπαρκτού κινδύνου από τον ιό, ο φόβος ότι μπορεί να νοσήσουμε (με ό,τι αυτό συνεπάγεται) είναι ακόμα χειρότερος από τον ίδιο τον ιό, γιατί τραυματίζει τον χαρακτήρα μας. Η παρατεταμένη καραντίνα μας γεμίζει με άγχος για την επόμενη μέρα και ενισχύει τις ανασφάλειές μας. Χωρίς αμφιβολία η όλη κατάσταση είναι μια πραγματική συμφορά ειδικά για τους νέους ανθρώπους που θέλουν να δημιουργήσουν, αλλά οι συνθήκες δεν τους το επιτρέπουν. Εφόσον δεν μπορούμε να αλλάξουμε τις συνθήκες όμως, οι περισσότεροι ψυχολόγοι θα μας πρότειναν να αποδεχτούμε την κατάσταση και να την αντιμετωπίσουμε με στωικότητα, χωρίς δηλαδή να παραπονιόμαστε. Να επιδείξουμε ψυχική ανθεκτικότητα και να αντιμετωπίσουμε τις αντιξοότητες που μας έτυχαν. Αντί να εστιάσουμε στα αρνητικά, να δούμε την τρέχουσα συγκυρία ως μια ευκαιρία να δυναμώσουμε τον χαρακτήρα μας. Εντάξει, μαντεύω τι σκέφτεστε, αλλά πριν σταματήσετε την ανάγνωση του άρθρου, ας δούμε μαζί την ιστορία του Ζήνωνα.

Ο Ζήνων ο Κιτιεύς (334 π.Χ.-262π.Χ.) καταγόταν από το Κίτιο της Κύπρου. Ήταν εύπορος και ασχολούνταν με το εμπόριο. Σε κάποιο ταξίδι του στην Αθήνα το πλοίο του ναυάγησε έξω από τον Πειραιά. Ολόκληρη η περιουσία του χάθηκε μαζί με αρκετά μέλη του πληρώματος. Ο ίδιος ίσα που κατάφερε να σωθεί και βρέθηκε ναυαγός να επαιτεί στους δρόμους του Πειραιά. Μέσα σε λίγα λεπτά ο πλούσιος νέος μετατράπηκε σε ένα απένταρο ζητιάνο. Κι όμως, μερικά χρόνια αργότερα, περνώντας έξω από τον ναό της θεάς Τύχης, θα αναφωνήσει την περίφημη φράση «νύν εὐπλόηκα, ὅτε νενουάδηκα», δηλαδή «το ταξίδι (της ζωής) μου πήγε καλά, όταν ναυάγησα». Ο Ζήνων θεωρεί ως την πιο τυχερή μέρα της ζωής του, την ημέρα που υπέστη μια ολοκληρωτική καταστροφή. Μα γιατί;

Ο Ζητιάνος μας, όπως τριγυρνούσε στον Πειραιά, πέρασε τυχαία έξω από ένα βιβλιοπωλείο και καθώς ξεφύλλιζε ένα βιβλίο έπεσε πάνω σε ένα κείμενο του Ξενοφώντα. Εντυπωσιάστηκε πολύ από αυτά που διάβασε, αλλά τα θεώρησε κάπως ουτοπικά, λέγοντας στον βιβλιοπώλη πως δεν υπάρχουν πια τέτοιοι άνθρωποι.

-Φυσικά και υπάρχουν, απάντησε ο βιβλιοπώλης, είναι οι φιλόσοφοι.

-Και πού τους βρίσκει κανείς;

-Να ένας, του είπε, δείχνοντας του το Κράτη τον Θηβαίο που έτυχε να περνά εκείνη τη στιγμή. Ακολούθησέ τον!

Ο Ζήνωνας έγινε μαθητής αρχικά του Κράτη, στη συνέχεια όμως μαθήτευσε κοντά και σε άλλους γνωστούς φιλοσόφους της εποχής. Μετά από χρόνια δημιούργησε τη δική του σχολή, που έμεινε γνωστή ως Στωική φιλοσοφία. Βασικές αρχές των Στωικών είναι να αποδέχονται αδιαμαρτύρητα τις ασχήμιες της ζωής, να παραμένουν ψύχραιμοι, να προσπαθούν να διαχειριστούν όσο καλύτερα γίνεται τις καταστάσεις, να μη χάνουν την καλοσύνη τους, να επιδιώκουν την απλότητα και την ψυχική άσκηση και να μην επιλέγουν τον εύκολο δρόμο.

Το ναυάγιο έδωσε στον Ζήωνα την ευκαιρία να γνωρίσει τη φιλοσοφία και στην ανθρωπότητα έναν ολόκληρο τρόπο θεώρησης των πραγμάτων. Αξίζει να αναφέρουμε εδώ πως η σύγχρονη Γνωσιακή-Συμπεριφοριστική Θεραπεία (CBT) βασίζεται τουλάχιστον κατά 70% στην Στωική φιλοσοφία. Αρκετοί επιτυχημένοι πολιτικοί και αθλητές παγκοσμίως μελετούν συστηματικά την εν λόγω φιλοσοφία.

Σύμφωνα με τον Επίκτητο (Στωικός φιλόσοφος) τα πράγματα που συμβαίνουν γύρω μας δεν είναι ούτε καλά αλλά ούτε κακά. Ο τρόπος που εμείς τα εκλαμβάνουμε και τα διαχειριζόμαστε τα κάνει θετικά ή αρνητικά (ταράττει τους ανθρώπους ού τα πράγματα, αλλά τὰ περὶ τῶν πραγμάτων δόγματα). Ακόμα και από την πιο μεγάλη συμφορά μπορεί να βγει κάτι καλό, αν την αξιοποιήσουμε σωστά. Όπως συμπληρώνει εύστοχα ο Μάρκος Αυρήλιος «τίποτε δεν μπορεί να σου συμβεί που δεν είναι στη φύση σου να το αντέξεις (Ουδέν ουδενί συμβαίνει, ὁ οὐ πέφυκε φέρειν)».

Σίγουρα μέσα στο παρόν άρθρο δεν γίνεται να παρουσιάσω το σύνολο της Στωικής φιλοσοφίας, η οποία είναι πραγματικά ενδιαφέρουσα, ελπίζω όμως να κατάφερα να σας εξάψω την περιέργεια, ώστε να ασχοληθείτε λίγο παραπάνω. Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία ας αφήσουμε τον Ζήωνα να μας ψιθυρίσει μερικές συμβουλές στο αυτί.

Κωνσταντίνος Ζαφείρης
Δάσκαλος ΜΕΔ

Συνέχεια από Σελ. 7

επανάστασης αλλά και του υπό διαμόρφωση ελληνικού κράτους.

Χωρίζεται σε δύο φάσεις:

- Η πρώτη (Φθινόπωρο 1823 - Ιούλιος 1824) είχε έντονες πολιτικές διαμάχες μεταξύ Φιλικών και Κοτσαμπάσδων.

- Η δεύτερη (Ιούλιος 1824 - Ιανουάριος 1825 από εμφύλιες συρράξεις μεταξύ κυβερνητικών, υποστηριζόμενων από την Αγγλία, και Πελοποννησίων. Οι πολεμικές συγκρούσεις γενικεύθηκαν και σε ενέδρα έξω από την Τριπολιτσά σκοτώνεται ο γιος το Κολοκοτρώνη, Πάνος, στις 13 Νοεμβρίου 1824. Επίσης έχουμε τη φυλάκιση του Οδυσσέα Ανδρούτσου και τη δολοφονία του στις 5 Ιουνίου 1825.

Ο εμφύλιος πόλεμος είχε βαθύτατο κόστος για την Ελλάδα και παραλίγο να πλήξει ανεπανόρθωτα τον απελευθερωτικό αγώνα της για την ανεξαρτησία. Αξίζει να σημειωθεί ο ξένος παράγοντας (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) έπαιξε σημαντικό ρόλο όχι μόνο στην τελική επικράτηση του αγώνα, αλλά και στις εσωτερικές διαμάχες των επαναστατών.

8. Καποδίστριας (1776-1831)

Ο Καποδίστριας ήταν Έλληνας διπλωμάτης και πολιτικός. Διετέλεσε υπουργός εξωτερικών της Ρωσίας.

Στις 14 Απριλίου 1827 η Γ' Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας εξέλεξε για επταετή θητεία τον πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδας τον Ιωάννη Καποδίστρια. Στο Ναύπλιο που είχε οριστεί από την εθνοσυνέλευση πρωτεύουσα της Ελλάδας έφτασε στις 18 Ιανουαρίου 1828.

Ως κυβερνήτης ίδρυσε την Ελληνική Πολιτεία και προώθησε σημαντικές μεταρρυθμίσεις αναδιοργάνωσης της κρατικής μηχανής και τη θέσπιση του νομικού πλαισίου της νέας πολιτείας.

Αναδιοργάνωσε τις ένοπλες δυνάμεις και ίδρυσε τη σχολή ευελπίδων. Στη θέση της Βουλής δημιούργησε το «Πανελλήνιον», γνωμοδοτικό όργανο αποτελούμενο από 27 μέλη.

Χώρισε τη χώρα σε διοικητικές περιφέρειες για την καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών. Ίδρυσε Εθνικό Νομισματοκοπείο και καθιέρωσε τον φοίνικα ως εθνικό νόμισμα, αντικαθιστώντας το τουρκικό γρόσι.

Κατασκεύασε νέα σχολεία, εισήγαγε τη μέθοδο του αλληλοδιδασκτικού σχολείου (η εκπαίδευση των νέων γινόταν αναμεταξύ τους). Δεν έκανε πανεπιστήμια γιατί έπρεπε πρώτα να βγουν απόφοιτοι από τα σχολεία.

Όσον αφορά στην ελληνική οικονομία, ο Καποδίστριας επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη γεωργία, βασική πηγή πλούτου της Ελλάδας.

Ίδρυσε τη Γεωργική Σχολή της Τίρυνθας (διευθυντής της οποίας ανέλαβε ο Θανάσης Βάγιας) και ενθάρρυνε την καλλιέργεια της πατάτας.

Σημαντική ήταν και η συμβολή του στο εμπόριο με την παραχώρηση δανείων στους νησιώτες για την αγορά πλοίων και την κατασκευή ναυπηγείων στον Πόρο και το Ναύπλιο.

Θεωρείται ως ένας από του πιο επιτυχημένους κυβερνήτες της Ελλάδας. Ως κυβερνήτης ο Καποδίστριας αρνήθηκε να δεχθεί μισθό, όπως επίσης αρνήθηκε χρηματική αποζημίωση από τον Τσάρο

για να μην κατηγορηθεί από τους αντιπάλους του για μεροληψία απέναντι στη Ρωσία, ενώ διέθεσε όλη του την περιουσία για τους σκοπούς του κράτους.

Στο εσωτερικό της χώρας είχε να αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα:

- Πρώτον: Την εκθρόνηση της Γαλλίας (μετά το 1830) και της Αγγλίας λόγω των γεωστρατηγικών συμφερόντων τους στην Ανατολική Μεσόγειο

- Δεύτερον: Τους φανατισμούς και τα τοπικιστικά, οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα των κοτσαμπάσδων, Φαναριωτών και πλοιοκτητών, οι οποίοι και επεδίωκαν διατήρηση των προνομίων και συμμετοχή στη νομή της εξουσίας

Δολοφονήθηκε το πρωί έξω από την εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα στις 27 Σεπτεμβρίου 1831/νέο ημερολόγιο 9 Οκτωβρίου από τον Κωνσταντίνο και Γεώργιο Μαυρομιχάλη, αδελφός και γιός του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη

9. Ανεξαρτησία της Ελλάδας

Η τελευταία πολεμική σύγκρουση του ελληνικού απελευθερωτικού αγώνα έγινε το 1829 στη Μάχη της Πέτρας.

Στις 3 Απριλίου 1830 υπογράφηκε το πρωτόκολλο του Λονδίνου (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) που καθόριζε την Ανεξαρτησία της Ελλάδας και σύνορα νότια της γραμμής Αχελώου-Σπερχειού.

Με τη συνθήκη της Κωνσταντινούπολης στις 21 Ιουλίου 1832 η Τουρκία αποδέχτηκε την ανεξαρτησία της Ελλάδας και οριστικοποιήθηκαν τα σύνορα στη γραμμή νοτίως του Παγασπικού - Αμβρακικού.

Το πρώτο σύνταγμα της Ελλάδας ψηφίστηκε το 1832 από την Ε' Εθνοσυνέλευση Ναυπλίου το λεγόμενο «Πολιτικό Σύνταγμα της Ελλάδας του 1832» που δεν εφαρμόστηκε και ο Όθων βασιλεύει μέχρι το Μάρτιο του 1844 χωρίς σύνταγμα. Το σύνταγμα του Μαρτίου του 1844 εγκαθίδρυσε τη συνταγματική μοναρχία στα πρότυπα του Γαλλικού και Βελγικού Συντάγματος.

Η Ανεξαρτησία της Ελλάδας είναι πολύ σημαντικό γιατί σε ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο μέχρι το 1830 κανένα σημείο της δεν είχε αποκοπεί από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και δεν είχε αποκτήσει καθεστώς ανεξαρτησίας ως Εθνικό Κράτος.

Για την οθωμανική αυτοκρατορία σηματοδοτεί εξελίξεις που βλέπει ένα κομμάτι της να αποκόπεται, ενώ για τους Έλληνες έχει μεγάλη σημασία για τη δημιουργία του πρώτου Εθνικού κράτους με το όνομα ΕΛΛΑΣ.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι η πρώτη χώρα που έστειλε επιστολή συμπαράσταση στις 15 Ιανουαρίου 1822 προς τον Ελληνικό λαό για τον αγώνα κατά της Οθωμανικής αυτοκρατορίας ήταν ο Πρόεδρος Μπουαγιέ της Αιτής. Επίσης έστειλε τρόφιμα και 100 άνδρες για βοήθεια αλλά ποτέ δεν έφτασαν στην Ελλάδα.

Τελειώνοντας θα ήθελα να αναφέρω ένα μικρό απόσπασμα από την ιστορική ομιλία του Κολοκοτρώνη στην Πνύκα στις 7 Οκτωβρίου 1838 για την επανάσταση των Ελλήνων:

«...Όταν αποφασίσαμε να κάμουμε την Επανάσταση, δεν εσυλογισθήκαμε, ούτε πόσοι είμεθα, ούτε πως δεν έχομε άρματα, ούτε ότι οι Τούρκοι εβα-

στούσαν τα κάστρα και τας πόλεις, ούτε κανέναν φρόνιμος μας είπε: «Που πάτε εδώ να πολεμήσετε με σιταροκάραβα Βατσέλα;», αλλά, ως μία βροχή, έπεσε σε όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας, και όλοι, και οι κληρικοί, και οι προεστοί, και οι καπεταναίοι, και οι πεπαιδευμένοι, και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι εσυμφωνήσαμε εις αυτό το σκοπό και εκάμαμε την Επανάσταση...»

Σας ευχαριστώ
Γιώργος Θ. Σαρδέλης

Στο Λιβαδάκι

Κωλοφωτιές τ' απόβραδο
φωτίζουν τα σοκάκια
ολόγυρα στα γυούρτια σου
κοντά στα νεραυλάκια.

Ο καφενές το στέκι εκεί
σου μένει πια ρημάδι
δεν ξαναψιθυρίζουνε
γριές και γέροι ομάδα.

Στης Αγιά - Παρασκευής
τα πέτρινα πεζούλια
τώρα πια δεν τραγουδούν παιδιά
τη νύχτα με την πούλια.

Έρημη κι απόβουβη
θαρρείς στα σωθικά σου
του παπα - Γιάννη την αυλή
παλιές καιρέ μου στάσου!

Μα, στις πλαγιές της Κοκκινιάς
γένεφουν ανθοί περίσσιοι
του τσαγιού το άρωμα
κι αυτό θε να μυρίσει.

Είναι ανθάκια βάλσαμο
δροσάτα εκεί σπασμένα
για να μαζέψεις κάμποσα
να στείλεις και σε μένα.

Αύγουστος 1968
Κ. Κατσαντώνης

Παιδιά παραδοσιακά παιχνίδια

Για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νεότεροι

Επιμέλεια: Βασ. Λ. Μανδέλος

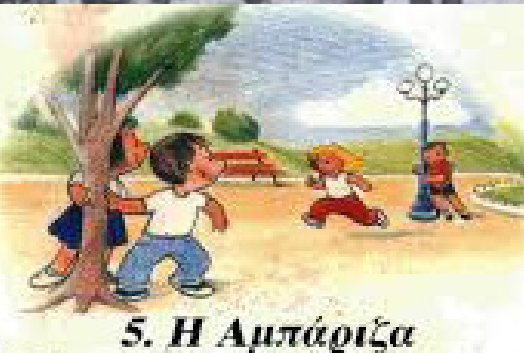
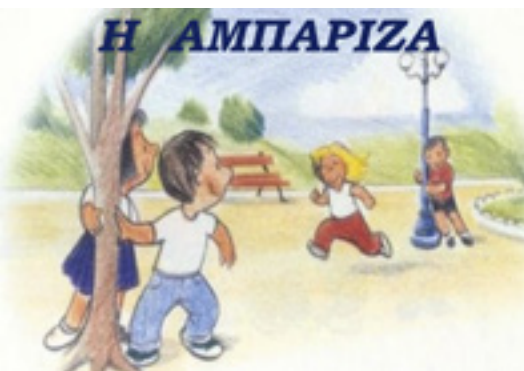
Πόσοι από εμάς δεν φέραμε κάποια στιγμή στο μυαλό μας μέσα από τις ανεξίτηλες μνήμες των παιδικών χρόνων, τα παιχνίδια που με τις παρέες μας παίξαμε συχνά στις αυλές και τις αλάνες αναστατώνοντας τους γείτονες, που μ' αυτόν τον τρόπο εκτόνωναν την παιδική και νεανική μας υπερκινητικότητα.

Ήταν μια αρρένα συναγωνισμού, ανταγωνισμού, συνέπεια δημιουργικής φαντασίας, τρόπων σκέψης και διαμόρφωσης χαρακτήρων.

Ο **Σίγκμουντ Φρόυντ** (Αυστριακός γιατρός και θεμελιωτής της ψυχανάλυσης) έλεγε «Το παιχνίδι είναι έκφραση του υποσυνείδητου και της φαντασίας του παιδιού»

Ο **Ζαν Πιαζέ** (Ελβετός φιλόσοφος και ψυχολόγος) έλεγε «Τα παιχνίδια είναι μέσα ανάπτυξης της νοημοσύνης και των άλλων γνωστικών δεξιοτήτων».

Η **Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμπλάκη** (Διευθύντρια του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών) έλεγε «Η μελέτη των παινιδιών έχει ιδιαίτερη εθνολογική και κοινωνιολογική σημασία εφόσον αυτά διατηρούν παλαιούς κοινωνικούς θεσμούς και αρχέγονα έθιμα και κατά ένα τρόπο προετοιμάζουν τα παιδιά για τους ρόλους τους στην κοινωνία των μεγάλων και ασκούν την επινοτικότητα τους».

Τριότα:

Σχεδιάζονταν πάνω σε μία πέτρινη πλάκα και παίζονταν σαν τη σημερινή τρίλιζα. Χρησιμοποιούμε τρία αντικείμενα ώστε να τα τοποθετήσουμε σε ευθεία γραμμή. Παρόμοια είναι και η εννιάρια.

Τσελίκι (λέγκα):

Αποτελείται από δύο ξύλα. Το μικρό ξύλο ήταν μυτερό στις άκρες και είχε μήκος περίπου 10εκατοστά. Το μεγάλο ξύλο ονομαζόταν τσιλικόξυλο. Με το μεγάλο ξύλο

έβάζαν στο έδαφος το μικρό ξύλο και προσπαθούσαν να το σηκώσουν όρθιο και να το χτυπούν και να το έχουν στον αέρα συνέχεια. Μετά το χτυπούσαν να πάει όσο μακριά μπορούσαν. Μετρούσαν την απόσταση με βήματα και τα πολλαπλασιάζαμε με τα χτυπήματα που κάνουν στον αέρα.

Τυφλόμυγα:

Με ένα κεφαλομάντιλο, συνήθως της μάνας, παίζονταν. Ένας παίκτης έδενε τα μάτια του με το πανί αυτό και

προσπαθούσε να πιάσει κάποιον από τους άλλους παίκτες. Όταν τον πιάσει, πρέπει να βρει πώς τον λένε. Μετά αυτός κάνει την τυφλόμυγα κτλπ.

Γουρούνα:

Παιχνίδι που εκτός από ευστοχία, απαιτούσε και αντανακλαστικά. Παίζονταν με ματσούκια που κρατούσαν οι παίκτες και ένα τενεκεδάκι που βαρούσε ο τιμωρημένος (γρουνάς). Οι παίκτες βρισκόταν στην περίμετρο ενός κύκλου και ο καθένας ακουμπούσε το ματσούκι του σε μία γούρνα. Ο τιμωρημένος προσπαθούσε να φέρει το τενεκεδάκι κοντά στους παίκτες και να τους πετύχει. Όποιον πετύχαινε, έπαιρνε τη θέση του. Οι παίκτες με τη σειρά τους προσπαθούσαν να αποφύγουν το χτύπημα του τιμωρημένου και να διώξουν το τενεκεδάκι μακριά χωρίς να προλάβει ο τιμωρημένος να βάλει το ματσούκι του στη γούρνα του παίκτη.

Το μπιζ:

Μαζεύονταν τα παιδιά και αποφάσιζαν ποιός θα τα «φυλάει». Αυτός κάθεται σε ένα σκαμνί ή στέκει σκυφτός και βάζει το δεξί του χέρι κάτω από την αριστερή μασχάλη, κρατώντας τη παλάμη ανοιχτή προς τα πάνω, ενώ με το αριστερό του χέρι κρατάει κλειστά τα μάτια του. Οι άλλοι παίκτες στέκονται προς τα αριστερά του και ένας απ' αυτούς πλησιάζει, του χτυπάει την ανοιχτή παλάμη και ύστερα απομακρύνεται μαζί με τους άλλους. Όλοι χοροπηδούν γύρω του και στριφογυρίζουν το δάχτυλό τους φωνάζοντας «Μπιζζζ» όπως κάνει η μέλισσα. Αυτός που τα φυλάει πρέπει να μαντέψει ποιός τον χτύπησε. Αν το ανακαλύψει, τότε αυτός παίρνει τη θέση του, αλλιώς το παιχνίδι συνεχίζεται κατά τον ίδιο τρόπο.

Αλάτι χοντρό - Αλάτι ψιλό:

Το παιχνίδι παίζεται από πολλά παιδιά που συγκεντρώνονται και βγάζουν με κλήρο τη «μάνα». Ύστερα κάνουν όλα μαζί ένα κύκλο και κάθονται κάτω σταυροπόδι με τα χέρια πίσω και τις παλάμες ανοιχτές. Η «μάνα» στέκεται έξω από τον κύκλο και κρατάει ένα μαντήλι. Κάνει μια βόλτα γύρω από τον κύκλο τραγουδώντας: **Αλάτι ψιλό, αλάτι χοντρό έχασα τη μάνα μου και πάω να τη βρω παπούτσια δεν μου πήρε να πάω στο χορό.**

Την ώρα που τραγουδάει γύρω από τον κύκλο, πετάει το μαντήλι πίσω από ένα παιδί και συνεχίζει μέχρι να καταλάβουν ότι δεν κρατάει πιά το μαντήλι. Το παιδί που πήρε το μαντήλι σηκώνεται και αρχίζει να κυνηγάει τη «μάνα». Όταν την πιάσει η «μάνα» κάθεται στη θέση του μαζί με τα άλλα παιδιά. Το παιδί που πήρε το μαντήλι γίνεται η «μάνα» και αρχίζει να κυνηγάει. Το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι να το βαρεθούν.

Η αμπάριζα:

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες ισάριθμες. Η κάθε ομάδα έχει την έδρα της που ονομάζεται μάνα. Σκοπός του παιχνιδιού είναι ο ένας να ακουμπήσει τον άλλον. Θα πρέπει όμως πριν από τον άλλο να έχει ακουμπήσει τη μάνα, να φωνάξει «παίρνω αμπάριζα και βγαίνω» και μετά να προσπαθήσει να ακουμπήσει τον άλλον. Αν το καταφέρει, τότε ο άλλος γίνεται αιχμάλωτος της ομάδας. Σκοπός του παιχνιδιού είναι να αιχμαλωτίσει η μια ομάδα τα παιδιά της άλλης.

Μακριά γαϊδούρα:

Τα παιδιά σκυφτά το ένα μετά το άλλο, κολλημένα κάνουν μια γραμμή. Άλλα παιδιά που δεν είναι στη γραμμή, ηπνούν ποιός θα φτάσει πρώτος στην πλάτη του πρώτου. Όσα δεν τον καταφέρουν και πέφτουν, χάνουν.

Φυσικά υπάρχουν και πολλά άλλα παραδοσιακά παιχνίδια που μπορεί να έχουν ξεχαστεί. Αν γνωρίζετε κάποια από αυτά, στείλτε τα στην εφημερίδα μας στο mail: vasmandelos@yahoo.gr ή δώστε τα στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου.